ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

12. ledna 2006 *

Ve věci C-173/04 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 Statutu Soudního dvora, podaný dne 6. dubna 2004,

Deutsche SiSi-Werke GmbH & Co. Betriebs KG, se sídlem v Eppelheim (Německo), zastoupená H. Eichmannem, G. Barthem, U. Blumenröderem, C. Niklas-Falterem, M. Kinkeldeyem, K. Brandtem, A. Frankem, U. Stephanim, B. Allekottem, E. Pfrangem, K. Lochnerem a B. Ertlem, Rechtsanwälte,

účastník řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

přičemž dalším účastníkem řízení je:

Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) (OHIM), zastoupený G. Schneiderem, jako zmocněncem,

žalovaný v prvním stupni,

* Jednací jazyk: němčina.

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení P. Jann, předseda senátu, K. Schiemann, K. Lenaerts, E. Juhász a M. Ilešič (zpravodaj), soudci,

generální advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
vedoucí soudní kanceláře: K. H. Sztranc, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 16. června 2005,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 14. července 2005,

vydává tento

Rozsudek

1 Svým kasačním opravným prostředkem Deutsche SiSi-Werke GmbH & Co. Betriebs KG navrhuje zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 28. ledna 2004, Deutsche SiSi-Werke v. OHIM (sáček s plochým dnem) (T-146/02 až T-153/02, Recueil, s. II-447, dále jen „napadený rozsudek"), kterým Soud zamítl její žaloby, kterými se domáhala zrušení rozhodnutí druhého odvolacího senátu Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) (OHIM) ze dne 28. února 2002 (věci R 719/1999-2 až R 724/1999-2, R 747/1999-2

a R 748/1999-2) zamítajících zápis osmi trojrozměrných ochranných známek tvořených různými stojacími sáčky na nápoje (dále jen „sporná rozhodnutí").

Právní rámec

2 Článek 7 odst. 1 písm. b) a c) nařízení Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. 1994, L 11, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 146), stanoví:

„Do rejstříku se nezapíšou:

[...]

b) ochranné známky, které postrádají rozlišovací způsobilost;

c) ochranné známky, které jsou tvořeny výlučně označeními nebo údaji, které mohou sloužit v oblasti obchodu k označení druhu, jakosti, množství, účelu, hodnoty, zeměpisného původu nebo doby výroby výrobků nebo poskytnutí služby nebo jiných jejich vlastností."

Skutečnosti předcházející sporu

3 Navrhovatelka podala dne 8. července 1997 na základě nařízení č. 40/94 u OHIM osm přihlášek trojrozměrných ochranných známek Společenství k zápisu.

4 Tyto ochranné známky odpovídají tvarům různých stojacích sáčků na nápoje. Tyto sáčky mají vypouklý tvar s rozšířeným dnem a podle přihlášek se jejich vzhled podobá protáhlému trojúhelníku nebo oválu, v některých případech s bočními výdutěmi.

5 Výrobky, pro které je zápis uvedených ochranných známek požadován, jsou se zohledněním změn uskutečněných navrhovatelkou v tomto ohledu „ovocné nápoje a ovocné šťávy" spadající do třídy 32 ve smyslu Niceské dohody o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek ze dne 15. června 1957, ve znění změn a doplňků.

6 Rozhodnutími ze dne 24. a 27. září 1999 průzkumový referent OHIM osm přihlášek zamítl z důvodu, že přihlašované ochranné známky postrádají rozlišovací způsobilost.

7 Spornými rozhodnutími druhý odvolací senát OHIM potvrdil rozhodnutí průzkumového referenta. Měl v podstatě za to, že spotřebitelé ve stojacích sáčcích nerozeznají žádný údaj o obchodním původu, ale pouze tvar obalů. Dodal, že tento druh obalů nemůže být monopolizován v zájmu konkurentů, výrobců obalů a výrobců nápojů.

Řízení před Soudem a napadený rozsudek

8 Navrhovatelka podala žaloby k Soudu za účelem zrušení sporných rozhodnutí.

9 Napadeným rozsudkem Soud rozhodl, že druhý odvolací senát OHIM měl správně za to, že přihlašované ochranné známky postrádají rozlišovací způsobilost, pokud jde o ovocné nápoje a ovocné šťávy.

10 V bodech 39 až 43 napadeného rozsudku Soud odmítl argumentaci navrhovatelky, podle které je balení ovocných nápojů a ovocných šťáv do stojacích sáčků samo o sobě neobvyklé.

11 Vzhledem k tomu, že navrhovatelka rovněž tvrdila, že požadovaná vyobrazení obsahují prvky designu, které se neomezují na běžné nebo funkční vlastnosti, Soud poté, co v bodech 45 až 51 napadeného rozsudku provedl postupný přezkum jednotlivých použitých prezentačních prvků, v bodě 52 téhož rozsudku zkoumal celkový dojem vyvolaný vzhledem dotčených sáčků a došel k závěru o neexistenci rozlišovací způsobilosti uvedených vyobrazení.

12 Poté, co odmítl ostatní argumenty vznesené navrhovatelkou, Soud tedy její žaloby zamítl a uložil jí náhradu nákladů řízení.

Kasační opravný prostředek

13 Ve svém kasačním opravném prostředku, na jehož podporu se dovolává tří důvodů, navrhovatelka žádá, aby Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek a uložil OHIM náhradu nákladu řízení.

14 OHIM navrhuje, aby byl kasační opravný prostředek zamítnut a aby byla navrhovatelce uložena náhrada nákladů řízení.

K první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastníků řízení

15 První částí svého prvního důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka uplatňuje, že Soud nezohlednil odvětví výrobků, pro které je zápis požadován, tedy to, že tvary obalů musejí sloužit jako srovnání pro posouzení rozlišovací způsobilosti přihlašovaných ochranných známek.

16 Navrhovatelka tvrdí, že v odvětví nápojů, na rozdíl od svévolné domněnky uvedené v bodě 38 napadeného rozsudku, jsou spotřebitelé již dlouhou dobu zvyklí rozeznávat v obalu výrobku údaj o jeho původu. Tvar obalu nápojů tak představuje prostředek identifikace, který je vnímán průměrným spotřebitelem jako údaj o původu, a tedy jako ochranná známka.

17 Z toho vyplývá, že podle ustálené judikatury tvar obalu nápojů, který se podstatným způsobem odlišuje od normy nebo zvyklostí odvětví, splňuje svou základní funkci označení původu.

18 Podle navrhovatelky Soud sám konstatoval, že neexistuje důkaz o užívání stojacích sáčků na ovocné nápoje a ovocné šťávy. Na evropském trhu jsou totiž ovocné nápoje a ovocné šťávy s výjimkou výrobků navrhovatelky baleny pouze do skleněných láhví nebo do lepenkových krabic. Tyto sáčky tedy pro uvedené nápoje nepředstavují běžný tvar obalu a jejich rozlišovací způsobilost by měla být uznána.

19 Soud při posouzení běžného charakteru uvedených sáčků provedl nesprávné právní posouzení, když zohlednil zvyklosti v odvětví potravinářských tekutin obecně nebo na světové úrovni, a nikoli zvyklosti v odvětví ovocných nápojů a ovocných šťáv a na evropské úrovni.

20 Soud provedl rovněž nesprávné právní posouzení, když zařadil dotčené stojací sáčky mezi „základní geometrické tvary". Vzhledem k tomu, že kromě sáčků užívaných navrhovatelkou na evropském trhu ovocných nápojů a ovocných šťáv není užíván žádný stojací sáček, tedy na tomto trhu pro uvedené výrobky nemůže existovat žádný „základní tvar" takového sáčku.

21 OHIM připomíná, že podle ustálené judikatury je při posuzování rozlišovací způsobilosti tvaru obalů třeba ověřit, zda průměrný spotřebitel může skutečně vnímat uvedený tvar nad rámec jeho funkce obalu jako údaj o obchodním původu dotčeného výrobku. V tomto ohledu ochranná známka splňuje svou funkci označení původu, odlišuje-li se podstatným způsobem od normy nebo zvyklostí odvětví.

22 Odkazuje-li na odlišnosti tvaru ve vztahu k normě nebo zvyklostem odvětví, tato judikatura vymezuje rámec pro srovnání rozsáhlejší, než je srovnání běžných tvarů výrobků, kterých se týká přihláška ochranné známky. Byl-li podle OHIM spotřebitel již zvyklý se setkávat se zvláštním druhem obalů pro daný výrobek, setká-li se poprvé s užitím téhož druhu obalu pro jiný výrobek, bude si stále ještě myslet, že se jedná pouze o tvar obalu, a nikoli o údaj o původu tohoto jiného výrobku. Je tedy chybné posuzovat vnímání veřejnosti se zohledněním pouze již existujících obalů pouze pro výrobky, kterých se týká přihláška ochranné známky k zápisu.

23 Soud tak neprovedl žádné nesprávné právní posouzení, když zohlednil obaly jiných tekutých potravin než těch, pro které je požadován zápis ochranných známek.

24 Krom toho způsob, kterým Soud konkrétně vymezil výrobky pro srovnání nezbytné pro posouzení vnímání veřejnosti, je otázkou zjištění a posouzení skutkových okolností a nemůže podléhat kontrole Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku.

Závěry Soudního dvora

25 Podle ustálené judikatury musí být rozlišovací způsobilost ochranné známky ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94 posuzována jednak vzhledem k výrobkům nebo službám, pro které je zápis požadován, a jednak vzhledem k jejich vnímání relevantní veřejností, jíž tvoří běžně informovaní a přiměřeně pozorní

a obezřetní průměrní spotřebitelé těchto výrobků nebo služeb (viz rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Henkel v. OHIM, C-456/01 P a C-457/01 P, Recueil, s. I-5089, bod 35 a uvedená judikatura).

26 V projednávaném případě není zpochybňováno, že je zápis dotčených ochranných známek požadován pro ovocné nápoje a ovocné šťávy a že je relevantní veřejnost tvořena všemi konečnými spotřebiteli, jak to Soud konstatoval v bodech 34 a 36 napadeného rozsudku.

27 Rovněž podle ustálené judikatury nejsou kritéria posouzení rozlišovací způsobilosti trojrozměrných ochranných známek tvořených tvarem samotného výrobku odlišná od kritérií použitelných na ostatní druhy ochranných známek (výše uvedený rozsudek Henkel v. OHIM, bod 38, a rozsudek ze dne 7. října 2004, Mag Instrument v. OHIM, C-136/02 P, Recueil, s. I-9165, bod 30).

28 Jak nicméně správně Soud připomenul v bodě 37 napadeného rozsudku, v rámci použití těchto kritérií není vnímání ze strany relevantní veřejnosti nutně stejné v případě trojrozměrné ochranné známky tvořené vzhledem samotného výrobku jako v případě slovní nebo obrazové ochranné známky spočívající v označení nezávislém na vzhledu výrobků, které označuje. Průměrní spotřebitelé totiž obvykle nevyvozují původ výrobků z jejich tvaru nebo tvaru jejich obalu v případě, že neexistuje jakýkoli grafický nebo textový prvek, a může se tedy jevit obtížnější prokázat rozlišovací způsobilost, pokud jde o takovou trojrozměrnou ochrannou známku, než v případě slovní nebo obrazové ochranné známky (viz zejména výše uvedené rozsudky Henkel v. OHIM, bod 38, a Mag Instrument v. OHIM, bod 30).

29 Pokud jde zvláště o trojrozměrné ochranné známky tvořené obalem výrobků, jako jsou tekutiny, které jsou v obchodě baleny z důvodů souvisejících se samotnou

povahou výrobku, Soudní dvůr rozhodl, že musí umožnit průměrnému spotřebiteli uvedených výrobků, běžně informovanému a přiměřeně pozornému a obezřetnému, odlišit dotyčný výrobek od výrobků jiných podniků, aniž by provedl analýzu nebo srovnání a aniž by vykazoval zvláštní pozornost [viz v tomto smyslu v souvislosti s čl. 3 odst. 1 písm. b) první směrnice Rady 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách (Úř. věst. 1989, L 40, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 92), ustanovením, které je totožné s čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94, rozsudek ze dne 12. února 2004, Henkel, C-218/01, Recueil, s. I-1725, bod 53].

30 Soud tedy neprovedl žádné nesprávné právní posouzení, když v bodě 38 napadeného rozsudku rozhodl, že průměrný spotřebitel vnímá tvar obalu nápoje jako údaj o obchodním původu výrobku pouze tehdy, může-li tento tvar být bez dalšího vnímán jako takový údaj. Navíc Soud v uvedeném bodě napadeného rozsudku nijak nerozhodl, že pro spotřebitele je tvar jako údaj o původu v zásadě bezvýznamný nebo že obal tekutého výrobku nikdy nemůže vykazovat rozlišovací způsobilost ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94.

31 Podle ustálené judikatury pouze ochranná známka, která se podstatným způsobem odlišuje od normy nebo od zvyklostí odvětví, a v důsledku toho je způsobilá plnit svou základní funkci označení původu, nepostrádá rozlišovací způsobilost ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94 (výše uvedené rozsudky Henkel v. OHIM, bod 39, a Mag Instrument v. OHIM, bod 31).

32 Z této judikatury jednak nevyplývá, že je třeba systematicky omezovat odvětví, v němž je prováděno srovnávání, na samotné výrobky, pro které je zápis požadován. Nelze vyloučit, že je vnímání ochranné známky, kterou je tento výrobek označen, ze strany spotřebitelů daného výrobku případně ovlivněno způsoby uvádění na trh rozvinutými pro jiné výrobky, jejichž jsou rovněž spotřebiteli. Podle povahy

dotčených výrobků a přihlašované ochranné známky tak může být nezbytné za účelem posouzení, zda ochranná známka postrádá rozlišovací způsobilost, či nikoliv, zohlednit odvětví v širším rozsahu.

33 Je-li zvláště jako v projednávaném případě ochranná známka, jejíž zápis je požadován, tvořena trojrozměrným tvarem obalu dotyčných výrobků – *a fortiori* vyžaduje-li uvádění těchto výrobků na trh z důvodu jejich samotné povahy obal, takže to je zvolený obal, co poskytuje svůj tvar výrobku, a musí být pro účely přezkumu přihlášky k zápisu jako ochranné známky považován za tvar výrobku (výše uvedený rozsudek Henkel, bod 33) – mohou být takovou normou nebo relevantními zvyklostmi normy nebo relevantní zvyklosti platné v odvětví obalů výrobků stejné povahy určených stejným spotřebitelům jako spotřebitelům výrobků, pro něž je zápis požadován.

34 Nelze totiž vyloučit, že průměrný spotřebitel, který je zvyklý se setkávat s různými výrobky pocházejícími od různých podniků, zabalenými do stejného druhu obalu, neidentifikuje bez dalšího užívání tohoto druhu obalu podnikem pro uvádění daného výrobku na trh jako obal, který je sám o sobě údajem o původu, i když je uvedený výrobek uváděn na trh konkurenty tohoto podniku v jiných druzích obalu. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že průměrný spotřebitel, který nestuduje trh, nebude předem vědět, že pouze jeden podnik uvádí na trh daný výrobek v určitém druhu obalu, zatímco jeho konkurenti užívají pro tento výrobek jiné druhy obalů.

35 Kromě toho vymezení odvětví, ve kterém musí být srovnání provedeno, spadá do posouzení skutkového stavu. Jak vyplývá z článku 225 ES a čl. 58 prvního pododstavce Statutu Soudního dvora, je kasační opravný prostředek omezen na právní otázky. Soud je proto jako jediný příslušný ke zjištění a posouzení relevantních skutkových okolností, jakož i k posouzení důkazů. Posouzení těchto skutkových okolností a důkazů tedy nepředstavuje, s výhradou případu, kdy by došlo

k jejich zkreslení, které není v projednávaném případě namítáno, právní otázku, která podléhá jako taková kontrole Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku (viz rozsudek ze dne 19. září 2002, DKV v. OHIM, C-104/00 P, Recueil, s. I-7561, bod 22, a výše uvedený rozsudek Mag Instrument v. OHIM, bod 39).

36 Soud tedy mohl, aniž by provedl nesprávné právní posouzení, zohlednit druhy obalů užívané na evropském trhu pro potravinářské tekutiny obecně za účelem určení, zda užívání jednoho z osmi dotčených stojacích sáčků umožní průměrnému spotřebiteli ovocných nápojů a ovocných šťáv rozlišit výrobky navrhovatelky od výrobků jiných podniků, aniž by provedl analýzu nebo srovnání a aniž by vykazoval zvláštní pozornost.

37 Stejně tak mohl Soud v bodech 47, 48 a 52 napadeného rozsudku oprávněně odkazovat na „druhový tvar", na „základní tvar" nebo na „druhový vzhled" stojacích sáčků, na tvary a vzhled, které mohl stanovit na základě stojacích sáčků užívaných pro uvádění potravinářských tekutin na evropský trh.

38 Je tedy třeba odmítnout první část prvního důvodu kasačního opravného prostředku.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastníků řízení

39 V první části druhého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka uplatňuje, že Soud na trojrozměrné ochranné známky uplatnil příliš vysoké

požadavky s ohledem na nízký stupeň rozlišovací způsobilosti požadovaný pro splnění požadavků čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94. Soud měl uplatnit stejnou praxi jako praxi vyvinutou pro dvojrozměrné ochranné známky, podle které ochranné známky, které vykazují pouze nízkou odlišnost ve vztahu k jednoduchým geometrickým tvarům, mohou být přesto zapsány.

40 I za předpokladu, že stojací sáčky představují na evropském trhu běžné tvary obalů ovocných nápojů a ovocných šťáv, trojrozměrné tvary sáčků, jejichž zápis jako ochranných známek Společenství je požadován, vykazují dostatek designových prvků, aby mohly splnit svou funkci označení původu.

41 Ve druhé části téhož důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka uplatňuje, že jelikož jako v projednávaném případě OHIM již připustil zápis jiných ochranných známek stejného druhu v témže odvětví a zároveň přihlašované ochranné známky již byly zapsány v několika členských státech jako národní ochranné známky, přísluší OHIM a Soudu, aby uvedly důvody, pro které uvedené ochranné známky nejsou vnímány průměrným spotřebitelem jako údaj o původu výrobků. Soud však toto odůvodnění v napadeném rozsudku neposkytl.

42 V odpovědi na první část druhého důvodu kasačního opravného prostředku OHIM uplatňuje, že Soud nepoužil přísnější požadavky týkající se rozlišovací způsobilosti trojrozměrných ochranných známek, ale omezil se na to, že připomenul ustálenou judikaturu, podle které není vnímání ze strany relevantní veřejnosti nutně stejné v případě trojrozměrné ochranné známky tvořené vzhledem výrobku jako v případě slovní nebo obrazové ochranné známky.

43 OHIM dodává, že navrhovatelka nemůže platně v rámci kasačního opravného prostředku zpochybnit posouzení skutkového stavu provedené Soudem v bodě 52 napadeného rozsudku, podle kterého jsou designové prvky přihlašovaných ochranných známek natolik bezvýznamné, že si je relevantní veřejnost nemůže zapamatovat.

44 Pokud jde o druhou část téhož důvodu kasačního opravného prostředku, OHIM má za to, že výtka vycházející z nedostatku odůvodnění je zjevně neopodstatněná. Skutečnost, že byla ochranná známka zapsána na vnitrostátní úrovni, nezakládá pro Soud žádnou zvláštní povinnost odůvodnění, zamýšlí-li vydat rozhodnutí odlišné od rozhodnutí vnitrostátního úřadu. Soud je pouze povinen odůvodnit provedené uplatnění práva.

Závěry Soudního dvora

45 Pokud jde o první část důvodu kasačního opravného prostředku, rozlišovací způsobilost ochranné známky ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94 znamená, že tato ochranná známka umožňuje identifikovat výrobky nebo služby, pro které je zápis požadován, jako pocházející od určitého podniku, a tedy odlišit tyto výrobky nebo služby od výrobků nebo služeb jiných podniků (výše uvedené rozsudky Henkel v. OHIM, bod 34, a Mag Instrument v. OHIM, bod 29).

46 Jednak, vytýká-li tato část Soudu, že v bodech 37 a 38 napadeného rozsudku usoudil, že vnímání ze strany relevantní veřejnosti není nutně stejné v případě trojrozměrné ochranné známky tvořené vzhledem samotného výrobku jako v případě slovní nebo obrazové ochranné známky a že průměrný spotřebitel vnímá tvar obalu nápoje jako údaj o obchodním původu výrobku pouze tehdy, je-li tento tvar způsobilý být bez dalšího vnímán jako takový údaj, je tato část neopodstatněná z důvodů uvedených v bodech 28 až 30 tohoto rozsudku.

47 Kromě toho, vytýká-li tato část Soudu, že v bodech 44 až 52 napadeného rozsudku usoudil, že trojrozměrné tvary sáčků, jejichž zápis jako ochranných známek Společenství je požadován, nevykazují dostatek designových prvků, aby splňovaly svou funkci označení původu, uvedená část směřuje ke zpochybnění posouzení skutkového stavu provedeného Soudem a musí být prohlášena za nepřípustnou z důvodů připomenutých v bodě 35 tohoto rozsudku.

48 Pokud jde o druhou část druhého důvodu kasačního opravného prostředku, je namístě jednak zdůraznit, že rozhodnutí o zápisu označení jako ochranné známky Společenství, která odvolací senáty OHIM přijímají na základě nařízení č. 40/94, jsou přijímána v rámci přesně stanovené pravomoci, a nikoli v rámci diskreční pravomoci. Jak o tom tedy v podstatě Soud rozhodl v bodě 55 napadeného rozsudku, legalita uvedených rozhodnutí musí být posuzována výlučně na základě tohoto nařízení, a nikoli na základě dřívější rozhodovací praxe odvolacích senátů (rozsudek ze dne 15. září 2005, BioID v. OHIM, C-37/03 P, Sb. rozh. s. I-7975, bod 47).

49 Kromě toho Soud správně v bodě 56 téhož rozsudku rozhodl, že zápisy již uskutečněné v členských státech představují pouze skutečnosti, které, aniž by byly rozhodující, mohou být pouze zohledněny za účelem zápisu ochranné známky Společenství (viz v tomto smyslu v souvislosti se zápisem národních ochranných známek v různých členských státech podle směrnice 89/104 výše uvedený rozsudek Henkel, body 62 a 63). Je třeba dodat, že žádné ustanovení nařízení č. 40/94 neukládá OHIM nebo, na základě žaloby, Soudu povinnost, aby dospěly ke stejným výsledkům, ke kterým dospěly vnitrostátní orgány v podobné situaci (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek DKV v. OHIM, bod 39).

50 Je tedy namístě konstatovat, že Soud, který rozsáhle vyložil důvody, pro které přihlašované ochranné známky spadají pod důvod pro zamítnutí zápisu uvedený v čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94, dostatečně odůvodnil své rozhodnutí.

51 Druhý důvod kasačního opravného prostředku musí být odmítnut.

K druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku a ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastníků řízení

52 Druhou částí prvního důvodu kasačního opravného prostředku a třetím důvodem kasačního opravného prostředku, které je třeba přezkoumat společně, navrhovatelka v podstatě uplatňuje, že Soud nesprávně posoudil rozlišovací způsobilost přihlašovaných ochranných známek ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94 ve světle zájmu případných konkurentů na tom, aby mohli užívat stojací sáčky pro vlastní výrobky.

53 Připomíná, že podle judikatury Soudního dvora je každý z důvodů pro zamítnutí zápisu vyjmenovaných v čl. 7 odst. 1 nařízení č. 40/94 nezávislý na ostatních a vyžaduje samostatný přezkum. Navíc je třeba vykládat uvedené důvody pro zamítnutí zápisu ve světle obecného zájmu, který je základem každého z nich.

54 V projednávaném případě Soud posoudil rozlišovací způsobilost přihlašovaných ochranných známek z hlediska fiktivních základních tvarů a možného použití stojacích sáčků pro dotyčné výrobky v budoucnosti. Otázka, zda stojací sáčky mohou být užívány konkurenty pro ovocné nápoje a ovocné šťávy, však nemá nic společného s posouzením rozlišovací způsobilosti ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94, ale spadá pouze pod bod c) téhož odstavce.

55 Obecný zájem, který je základem čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94 totiž zahrnuje zájem průměrného spotřebitele na tom, aby mohl rozeznat výrobky označené ochrannou známkou a spojit si je s určitým výrobcem. Zájem konkurentů je dostatečně zohledněn v rámci čl. 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 40/94 – ustanovení, které nebylo proti přihláškám dotčených ochranných známek k zápisu uplatněno.

56 Navrhovatelka podpůrně tvrdí, že Soud při posouzení zájmu případných konkurentů na tom, aby mohli užívat stojací sáčky pro vlastní výrobky, nesprávně opomněl zohlednit skutečnost, že navrhovatelka již řadu let takové sáčky používá jako obaly svých výrobků, aniž by byly napodobovány.

57 OHIM uplatňuje, že postrádá-li ochranná známka rozlišovací způsobilost, nemůže obecný zájem spotřebitelů bránit tomu, aby byl zápis této ochranné známky zamítnut podle čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94. Již z povahy věci totiž spotřebitelé neidentifikují tuto ochrannou známku jako údaj o původu výrobků. Argumentace navrhovatelky tedy v tomto ohledu postrádá jakékoli právní opodstatnění, a musí být jako zjevně neopodstatněná odmítnuta.

58 Krom toho z bodu 54 napadeného rozsudku vyplývá, že Soud z existence nebezpečí monopolizace stojacích sáčků neučinil kritérium uplatnění čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94, takže není namístě si v projednávaném případě klást otázku, zda takové nebezpečí opravdu existuje.

Závěry Soudního dvora

59 Podle ustálené judikatury je každý z důvodů pro zamítnutí zápisu vyjmenovaných v čl. 7 odst. 1 nařízení č. 40/94 nezávislý na ostatních a vyžaduje samostatný přezkum. Mimoto je třeba uvedené důvody pro zamítnutí vykládat ve světle obecného zájmu, který je základem každého z nich. Obecný zájem zohledněný při zkoumání každého z těchto důvodů pro zamítnutí může, ba dokonce musí, odrážet rozdílné úvahy podle dotčeného důvodu pro zamítnutí (výše uvedený rozsudek Henkel v. OHIM, body 45 a 46; rozsudek ze dne 16. září 2004, SAT.1 v. OHIM, C-329/02 P, Recueil, s. I-8317, bod 25, a výše uvedený rozsudek BioID v. OHIM, bod 59).

60 Článek 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94 má zabránit zápisu ochranných známek postrádajících rozlišovací způsobilost, jež je jako jediná činí schopnými plnit základní funkci ochranné známky, jíž je zaručit spotřebiteli nebo koncovému uživateli totožnost původu výrobku nebo služby označených ochrannou známkou tím, že mu umožní tento výrobek nebo tuto službu odlišit bez možnosti záměny od výrobku nebo služby jiného původu (viz zejména rozsudky ze dne 23. května 1978, Hoffmann-La Roche, 102/77, Recueil, s. 1139, bod 7; ze dne 18. června 2002, Philips, C-299/99, Recueil, s. I-5475, bod 30, a výše uvedený rozsudek SAT.1 v. OHIM, bod 23).

61 S ohledem na rozsah ochrany poskytované ochranné známce nařízením č. 40/94 obecný zájem tvořící základ čl. 7 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení zjevně splývá s uvedenou základní funkcí ochranné známky (výše uvedené rozsudky SAT.1 v. OHIM, bod 27, a BioID v. OHIM, bod 60).

62 Článek 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 40/94 tím, že zakazuje zápis jako ochranné známky Společenství označení nebo údajů, které mohou sloužit v oblasti obchodu k označení vlastností výrobků nebo služeb, pro které je zápis požadován, sleduje cíl obecného zájmu, který vyžaduje, aby taková označení nebo údaje mohly být volně všemi užívány. Toto ustanovení tedy zabraňuje tomu, aby tato označení nebo údaje

byly vyhrazeny jedinému podniku z důvodu jejich zápisu jako ochranné známky (viz rozsudek ze dne 23. října 2003, OHIM v. Wrigley, C-191/01 P, Recueil, s. I-12447, bod 31, a usnesení ze dne 5. února 2004, Telefon & Buch v. OHIM, C-326/01 P, Recueil, s. I-1371, bod 27, a Streamserve v. OHIM, C-150/02 P, Recueil, s. I-1461, bod 25).

63 Za těchto podmínek, jak o tom již Soudní dvůr rozhodl, je kritérium, podle něhož nemohou být zapsány ochranné známky, které jsou způsobilé být běžně užívány v oblasti obchodu pro prezentaci dotyčných výrobků nebo služeb, relevantní v rámci čl. 7 odst. 1 písm. c) nařízení č. 40/94, ale není kritériem, podle kterého má být vykládáno písm. b) téhož odstavce (výše uvedené rozsudky SAT.1 v. OHIM, bod 36, a BioID v. OHIM, bod 62).

64 V bodě 31 napadeného rozsudku Soud rozhodl, že ochranné známky postrádající rozlišovací způsobilost ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94 „jsou zejména ochranné známky, které jsou z hlediska relevantní veřejnosti běžně užívány v oblasti obchodu pro prezentaci dotyčných výrobků nebo služeb nebo ve vztahu k nimž existují přinejmenším konkrétní důkazy umožňující dospět k závěru, že jsou způsobilé být tímto způsobem užívány". Navíc v poslední větě bodu 41 téhož rozsudku konstatoval, že existují konkrétní důkazy vzhledem k tomu, že stojací sáčky „jsou způsobilé být užívány" v oblasti obchodu pro prezentaci dotčených výrobků a v poslední větě bodu 42 uvedeného rozsudku konstatoval, že „předvídatelný rozvoj tohoto druhu obalů potvrzuje [...] běžný charakter jeho užívání".

65 Je však třeba konstatovat, že i přes tato konstatování uvedená v napadeném rozsudku, Soud nezaložil své rozhodnutí na kritériu uvedeném v bodě 63 tohoto rozsudku.

66 Z první a druhé věty bodu 42 napadeného rozsudku totiž vyplývá, že nezávisle na otázce, zda jsou stojací sáčky způsobilé být užívány pro ovocné nápoje a ovocné šťávy, Soud dospěl k závěru o neexistenci rozlišovací způsobilosti přihlašovaných ochranných známek z důvodu, že tento druh obalů je již užíván ve Společenství pro potravinářské tekutiny obecně, a že tudíž nemá neobvyklý charakter dostatečně výrazný na to, aby průměrný spotřebitel vnímal tyto obaly samy o sobě jako údaj o zvláštním obchodním původu výrobku této kategorie.

67 Soud tak dospěl k tomuto závěru, když vycházel nikoli z možnosti, že stojací sáčky mohou být běžně užívány v budoucnosti v odvětví potravinářských tekutin, kterou použil jako rámec své analýzy, ale ze zjištění, že jsou již běžně užívány. Tímto Soud svůj závěr založil na správném kritériu.

68 Soud tedy pouze nadbytečně v poslední větě bodů 41 a 42 napadeného rozsudku konstatoval, že stojací sáčky mohou být v budoucnosti užívány konkurenty navrhovatelky pro ovocné nápoje a ovocné šťávy.

69 Mimoto je třeba konstatovat, že v bodě 32 napadeného rozsudku Soud správně poukázal na to, že „zájem, který mohou mít konkurenti přihlašovatele trojrozměrné ochranné známky tvořené prezentací výrobku na tom, aby mohli volně zvolit tvar a vyobrazení jejich vlastních výrobků, není sám o sobě důvodem, který je způsobilý odůvodnit zamítnutí zápisu takové ochranné známky, ani sám o sobě dostatečným kritériem posouzení rozlišovací způsobilosti této ochranné známky“.

70 V analýze přihlašovaných ochranných známek, kterou provedl v bodech 44 až 54 napadeného rozsudku, Soud totiž nijak nevycházel ze zájmu případných konkurentů, ale věnoval se určení, zda uvedené ochranné známky umožňují průměrnému spotřebiteli ovocných nápojů a ovocných šťáv odlišit bez možnosti záměny výrobky navrhovatelky od výrobků jiného původu.

71 V důsledku toho je třeba rovněž odmítnout druhou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku, jakož i třetí důvod kasačního opravného prostředku, a tudíž kasační opravný prostředek zamítnout.

K nákladům řízení

72 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu, který se použije na řízení o kasačním opravném prostředku na základě článku 118 téhož jednacího řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že OHIM požadoval náhradu nákladů řízení a navrhovatelka neměla ve věci úspěch, je namístě posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Deutsche SiSi-Werke GmbH & Co. Betriebs KG se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.